

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Difficultatis 1. Argumentum petium ex satisfactione Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

nita simpliciter; & si illam non assignaveris non erit infinitum secundum quid, quod est contra tua principia. Tum quia ad hoc ut dicatur aliquid infinitum, etiam secundum quid, non sufficit superare infinita inferiora, sed simul importare prædicatum, quod quæ tale ratione imperfectionis vel perfectionis dicat infinitatem; adeo ut si per impossibile non essent inferiora, quæ superare deberet, adhuc esset infinitum. Erata esset Deus infinitus simpliciter, quantumvis non essent creaturæ quæ superari deberent. Homo verò non est infinitus in essentia secundum quid, licet infinitas imperfectiores species superet. E. etiam ad hoc ut dicatur mortale esse infinitum secundum quid, non sufficit ut superet quascunque infinitas creaturarum offensas; sed debet habere aliquid in sua entitate, quod fundet ipsam infinitatem; hoc ipsum autem arguet infinitatem simpliciter. Tum quia. Veniale superat infinitas offensas creaturarum, actus supernaturalis omnes naturales, homo infinitas creaturas se viiores, & tamen ista ex eo præcisè non dicuntur infinita secundum quid. Ergo nec mortale ex eo erit infinitum secundum quid: quia superat omnes veniales offensas. Quodcumque autem dederis aliud fundamentum infinitatis secundum quid illud adstruet infinitatem simpliciter.

Neque ex eo arguetur infinitudo secundum quid in mortali, quia superat non solum offensas creaturarum, sed etiam offensas veniales omnes. Tum quia. Cur in genere venialis non fundatur infinitudo secundum quid quamvis superet creaturarum offensas, fundabitur autem infinitudo secundum quid in mortali, quia superat venialia. Et sicut veniale ex eo non potest dici infinitum secundum quid, quia superat omnes offensas creaturarum, ita neque potest dici mortale secundum quid infinitum, quia superat omnes offensas veniales: Ergo aliud infinitatis secundum quid, debes assignare fundamentum: hoc autem adstruet infinitatem simpliciter.

Neque ex eo salvabitur in mortali infinitudo secundum quid, quia entitate finita continet gravitatem aliarum offensarum. Ratio, quia neque homo dicitur infinitus secundum quid, quamvis finita entitate æqualeat infinitis substantiis imperfectioribus. Neque ex eo potest dici peccatum secundum quid infinitum: quia non continet unum gravitatem offensarum aliarum: Si enim per impossibile daretur linea infinita, non obesset ejus infinitudini præcisè, quod non contineret infinitam dimensionem in latum, nec infinito hominum tricubitalium officeret carentia hominum decemcubitalium: Ergo nec ex eo dicitur præcisè peccatum esse infinitum secundum quid, quia non continet in se reliquas offensas. An autem mortale unum ex eo, non debeat dici continere gravitatem offensarum aliarum divinarum, quia unum in ra-

tione offensæ est æquali pluribus, de hoc infra.

PROBATUR 3. Per principia negativa. Quia si nihil obest dicta PP. ut sonant accipi debent, sæpè autem PP. appellant peccatum infinitum sine addito. Ut Anselm. L. 4. Cur Deus homo, cap. 21. Bonav. in 3. dist. 20. q. 3. in 2. ratione. Richar. de S. Viç. L. de Incarn. Verbi cap. 8. & S. Th. qui licet in sensu primæ conclusionis tribuat peccato non nisi infinitatem secundum quid, tamen hic 1. 2. q. 87. ar. 4. in corpore sine diminvente particula sic habet. *Peccatum in quantum est aversio ab incommutabili bono infinito, est infinitum.* Similia habet in 4. d. 15. q. 1. art. c. 2. Immeritoque S. Th. requisivisset satisficientem infinitum simpliciter, si ipsum peccatum non esset infinitum simpliciter. Rursus si ponatur peccatum infinitum simpliciter in ratione offensæ attolleretur dignitas Dei; quia attolleretur jus ad non offendi, quod est bonum & perfectio naturæ rationalis; adeoque tribuendum Deo si aperte non implicet.

Quod autem ad denominationem infiniti simpliciter sufficiat habere infinitudinem in ratione formali primaria. Ratio est: quia à principali fit denominatio, & opera Christi dicuntur esse simpliciter infinita: quia in ratione sua principali & specificativa sunt infinita; homoque dicitur rationalis, quamvis corpus ejus non sit rationale.

DIFFICULTAS II.

Solutio Objectionum.

PLures reperiuntur Objectiones, revocabimus eas, quæ difficiliiores sunt ad certas classes.

Punctum Difficultatis I.

Argumentum petiitum ex satisfactione Christi.

OBJICIT 1. Lugo. Peccata non solum sunt inæqualia in malitia morali, sed etiam in ratione offensæ. Quod sint inæqualia in ratione demeriti, & offensæ probat: quia si haberent peccata vim demerendi simpliciter infinitam, non esse vis major in operibus Christi ad merendum, quam in peccatis ad demerendum. Non etiam habent æqualitatem in ratione offensæ: quia plus Deus offenditur odio sui, quam furto: & in morali æstimatione, plus æstimatur una offensa præ alia. Hic idem medius terminus sic aliter proponitur. Si peccatum mortale in ratione offensæ esset infinitum simpliciter, tunc peccatum esset æquale meritis & satisfactioni Christi, quod esset contra PP. & Scripturam quæ appellat redemptionem nostram copiosam. Sequela probatur. Unum infinitum non est majus altero, sed peccatum est infinitum

sim-

simpliciter, & satisfactio est etiam infinita simpliciter. Ergo utrumque erit æquale.

RESPONDETUR. Merè ad medium terminum de satisfactione Christi. Nam de non inclusione in uno mortali aliarum offensarum infragetur. Retorquetur itaque in primis Argumentum, quòd multum probat, quia probat actiones Christi non esse infinitas simpliciter, quia non sunt æquales actionibus immanentibus Divinis. Et certè infinitis simpliciter actionibus non potest dari majus: de fide autem est actiones Theandricas Christi non esse Deum, & de fide est actiones immanentes Dei esse Deum; & tamen id quod non est Deus, & id quod est Deus, non potest esse æquale. Deinde retorquetur Argumentum quod probat contra principia arguentis, peccatum non esse infinitum etiam secundum quid; quia infinitum simpliciter infinito secundum quid non est majus in ratione infiniti, sed tota differentia est in ratione actualis vel non actualis. Directè autem ad Argumentum dici potest esse peccatum æquale meritis Christi, hoc sensu quod non major sit dignitas in persona terminante, quàm in persona aggravante peccatū; sed non esse æquale quoad modum participandi infinitatem. Unde unum infinitum erit majus altero, non in forma infinitante, nec in ratione infiniti, sed in modo participandi eam infinitatem.

EXPLICATUR. DISTINCTIO. Una eademque infinitudo si utrobique reperitur non potest reddere magis unum infinitum, & aliud minus infinitum secundum formam infinitandi; & esset enim eadem Forma infinitandi, ut supponitur & non esset, quia non æqualem infinitudinem adferret. Ceterum in modo participandi eandem infinitudinem potest esse diversitas. Et ita quia actiones Divinæ immanentes participant infinitudinem per identitatē, qui perfectior modus est: cum tamen actiones Theandricæ participant infinitudinem, non nisi per unionem intrinsecam, principii dignificativi cum principio elicitivo sit ut ratione modi possit esse diversitas. Porro peccatum & satisfactio Christi, cum ab eodem principio dignitate nempe Divina infinitentur, in ratione principii illius æqualitatem habent, sed quia satisfactio Christi participat infinitatem perfectiori modo, nempe per unionem intrinsecam substantialem, annexentem substantialiter ipsummet Deum usque ad communicationem idiomatum. Jam autem persona infinita necitur cum peccato mortali non nisi per modum extrinseci, & per modum mensuræ ad mensurabile, qui modus imperfectior est: fit, ut quamvis satisfactio Christi & peccatum dicant æqualitatem in ratione principii infinitantis, dicant nihilominus inæqualitatem ratione modi participandi infinitudinem.

Sed quid affert diversitas illa modi parti-

pandi eandem infinitatem? Adfert ex dictis incommensurabilitatē unde etiam actiones Christi Theandricæ, non commensurantur actionibus quæ Deus sunt immanentibus, idque ob diversitatem modi participandi eandem infinitatem. Albedo item comparata ad parietem v.g. album, quia alio modo participat disgregativum visus nempe per identitatē, cum paries illud participet non nisi per inhaerentiam, ideo sunt incommensurabilia. Quorum omnium ulterior ratio est, quia cum omnia ista desumantur per ordinem ad formam, & unionem ad illam. Si modi ipsi participandi formam incommensurabiles sunt, adferent etiam incommensurabilitatem illis, quorum modi sunt. Cum ergo diverso modo participet Verbum eandem infinitudinem, & diverso modo peccatum, adhuc incommensurabilitatem habebunt, eò quod incommensurabilis sit modus participandi per unionem substantialem à modo participandi non nisi per extrinsecum.

Quod si quæras quare unum infinitum non possit esse majus altero infinito, possit tamē esse inæqualitas in modo participandi eandem infinitudinem. Ad id recurri poterit. In primis quia axioma nihil dicit de æqualitate in modo participandi infinitudinem, quod non possit esse major. Rursus quia hoc ipso ut dictum supra, non esset eadem infinitudo, si hoc quidē faceret majus quantum de se infinitum, & illud faceret, quantum de se, minus; quod absurdū non sequitur, si sit alietas orta ex alio & alio modo participandi eandem infinitatem. Denique cum modus participandi non sit unus, idque ejusdem infinitatis, cumque modus participandi hic possit esse finitus, poterit admittere majus & minus, secus infinitum.

INSTAT I. Lugo. Ex hoc ipso inferri peccatum non habere infinitatem, alioqui sicut opera Christi, quia habent infinitum valorem possunt condignè mereri quodlibet præmium excogitabile, adeoque etiam remissionem offensæ infinitæ. Ita & peccatum deberet mereri quamlibet pœnam etiam infinitam, adeoque & hanc, ut nulla pro illa satisfactio acceptetur ne quidem ipsius Christi.

RESPONDETUR. An peccatum sit infinitum in ratione demeriti pœnæ, de hoc aliàs. Offensa enim per se non tam pœnam, quàm compensabilitatem vel incompensabilitatē trahit: pœna autem malitiæ debetur. Ut autem non excludatur satisfactio Christi, sufficit dicere quòd infinitudo peccati, excludat quamcunque satisfactionem, quam possibile est ut excludat; quæ scilicet sit inferior: non potest tamen excludere satisfactionem, quam impossibile est ut excludat, nempe altiorē, qualis est satisfactio Christi, quia hoc ipso ponderosior esset culpa ipsa; si quidem infinitudo culpæ præponderat

ret infinitati satisfactionis; & tamen utriusque eadem infinitudo. quia autem impossibile est, ut ipsa culpa sit ponderosior se ipsa, ita impossibile erit ut excludat satisfactionem Christi.

INSTAT 2. Idem. Offensa infinita in ratione offensæ, debet habere vim conservandi indignationem, positâ qualibet satisfactione, quod non habet mortale, non enim potest conservari indignatio Dei positâ satisfactione Christi.

RESPONDETUR. Offensam infinitam habere vim conservandi indignationem quâcunque satisfactione inæquali positâ. Secus si ponatur satisfactio altioris ordinis. sic v.g. Si aliquis debeat alicui infinitum imperiale, posito infinito alium, non satisfaciatur; secus posito infinito ungaricorum, quod altioris infinitudinis est in æstimatione morali. Sic quamvis infinitudo peccati subvertat infinitudinem satisfactionum ponendarum, e.g. à creatura finitâ, excedetur nihilominus à satisfactione altiori, quæ est ipsius meriti Dei.

INSTAT 3. P. Albertus Leronski, vir acris & acuti ingenii. Hæc responsio supponit falsum. Offensa siquidem & infinitudo ejus, non tam detumitur ab ipso Deo offenso, quàm à persona offendente infinitè vili, comparata cum ipso Deo offenso. Quod ipsum probatur. Si per impossibile esset alter Deus, & offenderet sibi similem & æqualem Deum, illa offensæ in ratione offensæ non esset infinita. Ulteriusque urget. Non magis intrinsecè persona infinitè vili concurrat ad infinitandam Dei infinitè digni offensam, quàm persona infinitè digna in Christo ad infinitandam satisfactionem. Ergo non magis erit offensæ in ratione offensæ infinita; quam satisfactio Christi pro offensæ.

RESPONDETUR. Pluribus viis. Si quis vellet docere ut docet arguens, quod persona humana comparata ad Deum non sit infinitè vili, dicit peccatum non esse æquè adhuc infinitum ac actiones Christi; quia non proficiscitur à persona infinitè vili, cum actiones Christi proficiantur à persona infinitè dignâ: cum hoc tamen stat, quod sit peccatum infinitum simpliciter in ratione offensæ, quia sicut non officit actionibus Theandricis Christi, quod proficiantur à natura humana Christi finita, eò quod ratio principalis dignificativa, quæ est persona verbi sit infinita: ita quamvis offensæ non proficiatur à persona infinitè vili, sufficit quod in ratione principali offensæ, quæ desumitur ab offenso infinito, dicat infinitudinem. Deinde etiam posito, quod persona sit infinitè vili, necdum sequitur excludendam satisfactionem Christi: quia infinita illa vilitas erit adhuc inferioris ordinis præ infinitate divina: sicut infinitudo gratiæ si daretur, quia est infinitudo creata, non est infinitudo æquanda infinitudini satisfactionis Christi. Denique, nego offensam potius desumi, idque ut suppono, ultimè à per-

sona vili, sed desumitur ultimè à persona offensæ.

RATIO. Quod est mensura in aliquo genere, id non debet mensurari in eodem genere, & sic ulna objectiva non mensuratur ulnâ. Hinc si persona vilis in genere offensæ esset mensura offensæ, non deberet in hoc genere mensurari, defacto autem mensuratur: quia sumitur non aliter nisi per comparisonem ad personam respectu cuius est vilis. Et certè ratio vilis est ratio respectiva, nemo enim respectu sui, vilis est, sicut & nemo sui pater; in rationibus autem respectivis formalitas & principale penes terminum spectantur. Denique ad id præcipue attenditur in offensæ, quod est ultimum resolutorium taxandi offensam; hoc autem est persona offensæ. si autem quæram, quanta est hæc offensæ? Respondebis pro hac parte, quàm vilis persona offendens: restat quærere, quàm vilis persona offendens? & hic respondere debebis, per dignitatem offensi; Certè enim nemo vilitate offendentis mensurat dignitatem offensi, quasi à priori. Deinde signum est aliquid habere rationem prioris, si se habeat per modum causæ, ut inductio ostendit: vilitas autem non potest causare dignitatem, sed potius dignitas vilitatem, vel ex illo principio, quia causa si non sit nobilior, saltem debet, esse æqualis cum effectu.

Quod adfertur de altero Deo, vel Rege, alterum Deum, vel Regem offendente, non convincit. Quia cum unus Deus respectu alius Dei, non se habeat ut Deus, neque Dei datur Deus, & cum nomine Dei veniat Ens! absolutum non subiectum, subjiciens sibi reliqua; cum sibi non subiciat illum alterum Deum, nec respectu illius erit Deus; consequenter non aggravabit illam offensam persona Deitatis, aggravatura cæteroqui, si comparisonem ad illum Deum esset illi Deus: hinc respectu illius non habet rationem excellentioris: jam autem taxa tunc ponitur in persona, quando respectu illius habet se per modum excellentioris.

Unde in peccato distinguenda est formalitas actionis, & hæc desumitur à supposito: Actiones enim sunt suppositorum. hinc concedi potest peccatum illud in ratione actionis non esse infinitum simpliciter. Et alia est formalitas offensæ; quæ crescit ex excellentia offensi. Concedo quidem etiam à persona offendente desumi illam magnitudinem, sed non ultimè, resolutivè; in dignitatem offensi.

Sed eodem modo etiam persona creata semper aggravat suas offensas? Posset aliquis dicere, Eodem modo, mutatione positâ non nisi in ipsa malitia. Posset nihilominus dici, non eodem modo aggravari: Nam ex una parte, cum persona creata sit finita, potest admitti majus & minus. Ex altera parte, cum dignitas illa sit moralis stans in ipsa imputatione humana, pot-

(B)

na, pot-

na, potest eadem imputatio partiri gradus aggravationis.

RESTAT ultimò quærere. An persona sit infinitæ simpliciter vilitatis? Ratio dubitandi. Illud dicitur simpliciter tale, quod sine addito absolute est tale, & non per respectum ad aliud: & ita Deus est infinitæ simpliciter dignitatis, etiamsi nulla creatura esset possibilis finitæ dignitatis, cum qua Deus compararetur. E contra. Illud non est absolute & simpliciter tale, quod tantum per comparisonem ad aliud, est tale. Adde, negationes perfectionis, dignitatis, intensiōis infinitæ &c. non denominant in eo genere subiectum infinitum absolute & simpliciter, sed secundum quid, ut Petrus infinita carens gratiâ non debet dici infinite non gratus, & linea carens longitudine infinita, non dicitur infinitæ brevitatis absolute & simpliciter; alias non posset dari illâ brevior. Sic & homo non est absolute & simpliciter infinitæ imperfectiōis: quia alias nulla creatura posset esse homine imperfectior. Hinc non erit persona peccatoris nisi infinitæ secundum quid vilitatis, hoc est, quod dignitas peccatoris infinites superetur à dignitate Dei. Ceterum perfectio infinita facit absolute & simpliciter infinitum, perfectum; sicut longitudo infinita positiva, faceret infinitum longum.

Circa hanc quæstionem potest esse quæstio dere, & quæstio de voce. Attendendo ad quæstionem dere. Dicitur potest. Quod creatura sit infinite vilis simpliciter.

RATIO. Tum quia. Quid est vilitas infinita? Est id, quod exceditur infinites ab aliquo digno, neque enim respectiva illius vilitas aliter sub imaginationem cadere potest. Indubiè autem infinites à Deo exceditur creatura. Tum quia. Vel excedit magis Deus hominem, quam muscam, vel non excedit magis? Si non excedit magis. Ergo musca & homo æquantur in perfectione: nam eadem mensurâ mensuratur perfectio utriusque: si autem magis excedit, quæro, an utrumque Deus excedat infinites simpliciter, vel non? Si non excedit utrumque infinite simpliciter, Ergo comparative ad aliquid creatum non est Deus infinite dignus simpliciter: si autem utrumque excedit infinite simpliciter: Ergo & unaquæque creatura poterit esse infinite vilis, quamvis una sit vilior, alterâ, si inter se comparentur. Tum quia. esse infinitum in perfectione est carere terminis perfectionis. Ergo infinite esse vile, est non dicere illam carentiam terminorum perfectionis: Contrariorum enim est eadem ratio: indubiè autem creatura non dicit carentiam terminorum perfectionis. Addo, si ex consensu argumentis, creatura est infinite vilior Deo: Ergo etiam bene dici potest, quod sit infinite vilis respectu Dei: Nam omne comparativum præsupponit positi-

vum, nec potest dici calidior fornax, quam manus, si non est calida, præ manu.

Rationes in oppositum non convincunt. Nam in primis. Nego quod absolute & sine addito non possit dici tale, quod non nisi per respectum est tale. Nam semiulna est sine addito, & absolute, hoc est sine diminvente termino semiulna, quamvis non nisi comparative ad ulnam, sit semiulna: absolute aliquis dicitur filius, licet sit filius non nisi respectivè ad Patrem. Nego etiam quod non possit dari infinitudo respectiva. Quod attinet ad illud, Deum nempe fore infinite dignum, quamvis nulla foret creatura, id verum est; quia ly dignum non est ita prædicatum respectivum, sed non foret infinite excedens, quia non haberet quid excederet: ly autem excedens est prædicatum sicut & ly vile, respectivum. Deinde sine ulla etiam comparisonem esset creatura infinite vilis negativè. Denique quia non ideò aliquid est excellens, quia illud est vile; sed ideò est aliquid vile, quia illud excellens, sit, ut possit adhuc tota dignitas salvari sine respectu ad creaturas; cum tamen vilitas non nisi per comparisonem habeatur. Quod attinet ad illam propositionem de homine carente infinita gratia; an debeat dici infinite non gratus? dico illam dupliciter formari posse. In primis in sensu positivo, & sic falsa est, quia deberet homo continere omnes gradus ingrati: si enim vel uno careret, non posset de illo positivè affirmari: Nam affirmatio est bonum quoddam, quod debet esse ex integra causa: si autem sumatur negativè, vera est propositio; quia importat negationem infinitudinis gratiæ, quæ negatio verificatur, etiamsi aliquem gradum gratiæ habeat. Unde & linea cubitalis non est infinite brevis positivè, sed infinite brevis negativè, hoc est dicens negationem infinitudinis lineæ. Et cum ista infinitudo sit negativa, non debet esse per continentiam alicujus, sed non nisi per negationem alicujus. Reflectendoque ad materiam de Connotatis, non est infinite vilis creatura secundum id, quod dicit in recto, vilior enim est musca; sed est infinite vilis, secundum id, quod dicit pro formali, & in obliquo; quia dicit carentiæ terminorum infinitudinis, negationem, vel breviter, negationem infinitudinis. Deinde cum in ratione gratiæ, vel lineæ possit dari adhuc minoritas majoris, non debet dici linea infinite brevis, vel homo infinite non gratus: Jam autem in ratione carentiæ infinitudinis divinæ non potest ulterius procedi; ideò poterit adhuc dici creatura infinite vilis. Addo ly creatura infinite vilis dictum de homine, vel potest comparari ad Deum, vel potest comparari ad muscam? Si comparatur ad Deum, est infinite vilis; si comparatur ad muscam, non est infinite vilis. Quod ipsum in hoc fundatur; quia esse vilem est prædicatum respectivum, & ad aliud, & ratione ad aliud defu-

desumibile; & sicut linea excessiva est prædictum ad aliud, potestque respectu unius esse excessiva non respectu alius; ita idem dicendum de infinitate vilitatis.

Quod attinet ad vocem. Usus obtinuit dicere, hominem esse infinitæ vilitatis: licet ratio pro dubitatione adlata, deposcat, orta nonnisi hac questione, hic & nunc explicationem vocis.

Punctum Difficultatis 2.

Proponuntur alia fundamenta Oppositorum.

OBJICIT 2. de Lugo. Malum simpliciter infinitum in ratione mali est istud, quod non potest excogitari aliud majus malum: continet enim in se omnem malitiam excogitabilem. Sicut bonum simpliciter infinitum in ratione boni, est, quod continet in se omnem perfectionem excogitabilem. Quod multis illustrat. Sed peccatum non est tale malum: nullum enim est peccatum, quod in se contineat malitiam, & gravitatem omnium peccatorum, & quo non possit aliud majus malum & gravius excogitari. Ergo nullum, habet malitiam simpliciter infinitam.

RESPONDETUR. Nullum esse peccatum quod in ratione malitiæ, quæ malitia est, non possit dari aliud majus & gravius: nullum tamen potest dari majus, in ratione offensæ: quasi scilicet infinita dignitas magis aggravat unum peccatum, quam aliud, vel plura. Et sicut plura merita Christi sunt non nisi extensive majora præ uno: ita idem in præsentī dicendum.

EXPLICATUR Distinctio. Fieri potest, ut aliqua in una formalitate sint æqualia: in alia formalitate simpliciter inæqualia. Illustratur hoc Instantiis ex prima Parte: quia creatio mulsæ & creatio Angeli, si spectentur in omnipotentia, æqualitatem habent, si spectentur in terminis, dicunt eorum inæqualitatem. Ex Prima Secundæ. Si quis dederit ex intentione charitatis ut 7. scyphum aquæ, aliud vitam, in ratione meriti & digni, quoad libertatem primitivam, æqualitatem habebunt; & tamen objecta illorum actuum erunt inæqualia. Ex Tertia parte. Actiones Christi in ratione dignificationis à persona Verbi æqualitatem habent, & tamen in rationibus materialibus summam inæqualitatem. Hinc etiam actiones naturales Christi æqualem habent dignitatem cum supernaturalibus; & tamen habent inæqualitatem ratione Ordinis. Quod si possunt esse aliqua inæqualia in una formalitate, æqualia in alia, poterit etiam mortale unum esse æquale alteri in ratione offensæ, & non in ratione malitiæ. Porro nomine malitiæ venit oppositio ad bonum, quod est gratia, major dissonantia ad naturam intellectualem, & legem gravio-rem penam interminantem: in quibus formalitatibus, quia peccatum finitum est, potest esse

unum majus altero, quia verò in ratione offensæ infinitum est, ut supra probatum, fit ut cum unum infinitum non possit esse majus altero in ratione infiniti, ut etiam illæ offensæ in ratione offensæ sint æquæ infinitæ.

INSTABIS. Hanc sententiam esse Stoicorum, qui omnia peccata dicebant esse æqualia.

RESPONDETUR. Stoicos nunquam curasse formalitatem offensæ divinæ. Unde nec de illa discurrebant, sed solum attendebant ad malitiam peccati, & ad dissonantiam ad naturam intellectualem, & in hoc ponebant æqualitatem. Patetq; ex argumento quo id probabant. Quia dicebant, Omnes actus æque sunt veri, & omnes actus æque sunt falsi, cum veritas sit attinentia objecti, & falsitas non attinentia; in utroque autem non datur minus & majus. sic inquebant vitium non admittit majus & minus, quia consistit in non attinentia objecti secundum rationem.

ADDO. Si per oppositos æquæ unum peccatum atq; plura tollit gratiam, cur non offensæ in ratione offensæ æquæ se habebit una ac plures? Constans enim mensura offensæ est, eadem dignitas divina. Attendendo ad has duas formalitates in peccato malitiæ & offensæ, dico. Si per impossibile Deus offenderet creaturam peccato mortali, peccatum illius in ratione malitiæ esset majus, magis enim dissonat deficere naturam divinam quam creatam; esset tamen minus in ratione offensæ: quia personam minus dignam offenderet. quia autem eadem Persona divina singula peccata in ratione offensæ aggravat, hinc singula in ratione offensæ sunt æqualia.

OBJICITUR 3. Actus amoris terminatus ad objectum infinitum quod est Deus, non est infinitus simpliciter: ergo neq; offensæ terminata ad personam infinitam, erit infinita.

RESPONDETUR. Imprimis retorquendo argumentum; cur per oppositos non crescat ille amor ad aliquam infinitudinem, cum tamen crescat offensæ, saltem ad infinitudinem secundum quid: & quam illi rationem pro se attulerint eandem nos dabimus. Rursus nullum est Axioma quod dicat secundum dignitatem objecti esse dignitatem actus: est autem Axioma, quod secundum dignitatem personæ crescat gravitas offensæ. Disparitatem ergo facit Axioma pro consequenti serviens. Deniq; quia est manifestum absurdum, si ex dignitate objecti taxetur dignitas actus: quia aliàs error de Deo vel opinio, quam haberet Angelus esset dignior, præ demonstratione, quam haberet homo de quadratura circuli: hoc tamen constat, quod quod objectum est dignius, eò etiam potentia versans per actum circa objectum debeat esse perfectior; actus autem ipse insuper perfectionem ex modo versandi habet.

INSTABIS. Si peccatum esset infinitum in ratione offensæ, sequeretur non posse esse perfectius.

(B) 2. tam